

RĪGAS PSIHIATRIJAS UN NARKOLOĢIJAS CENTRS

Valsts SIA • reģ. Nr. 50003342481 • Tvaika iela 2, Rīga, LV 1005 • Tālr.: 67080112 • Fakss 67222305 • e-pasts: rpnc@rpnc.lv

Rīgā

19.05.2015. Nr. 01-09/8193

Uz 27.04.2015. Nr.233.9/18-81-12/15

Latvijas Republikas Saeimai

Par informācijas sniegšanu

Atbildot uz Parlamentārās izmeklēšanas komisijas Zolitūdes traģēdijas lietā uzdotajiem jautājumiem, VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” (turpmāk Centrs) sniedz sekojošas atbildes:

1. Centrs nevar nodrošināt psiholoģiskā atbalsta vienības. Atbilstoši iestādes Katastrofu medicīnas plānam paredzēts nodrošināt specializēto psihiatrisko palīdzību tajā seku likvidācijas posmā, kad jau nepieciešama psihiatra palīdzība, izveidojot divas psihiatriskās palīdzības grupas neatliekamās psihiatriskā palīdzības sniegšanai notikuma vietā (pacientus šķirošana, neatliekama hospitalizācija), kurās iekļauti klīniskie psihologi, kas nav īpaši apmācīti krīzes un ārkārtas situāciju seku risināšanā.
2. Psihiatriskās palīdzības grupas „aktivizāciju”, darba dienas laikā (8.00-16.00) tas varētu būt līdz 2 stundām, citā laikā līdz 6 stundām.
3. Uzdevums aktivizēt psihiatriskā palīdzības grupas netika saņemts. Centrs saņēma lūgumu no VSIA „Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas” sniegt konsultāciju katastrofā bojāgājušās radniecei, kurai otrajā dienā pēc katastrofas, paralēli somatiskā stāvokļa pasliktināšanai pievienojās psihiski traucējumi. Uz slimnīcu izbrauca psihiatrs, kurš sniedza palīdzību, kā arī tika organizēta šīs pacientes pārvešana turpmākai ārstēšanai Centra stacionārā. Turpmākajos 2 mēnešos ir sniegta ambulatora psihiatriska palīdzība 2 katastrofā cietušajiem.
4. Centra darbinieki nav piedalījušies katastrofas seku likvidācijas analīzē un priekšlikumu gatavošanā turpmākai seku likvidācijas uzlabošanai atbilstoši Centra darbības sfērai un kompetencei.
5. No ārstniecības iestādēm jāmin Rīgas Stradiņa Universitātes Psihosomatikas klīnika, no psiholoģiskā atbalsta iestādēm – Krīzes centrs „Skalbes”. Par Rīgas pašvaldības iespējām mūsu rīcībā ziņu nav, taču pastāv iespējamība, ka ir speciālo apmācību saņēmušie psihologi, kuri strādā skolās. Valstī psihiatriskā atbalsta un palīdzības (stacionārās un ambulatorās) sniegšanai darbojas pieci reģionālie centri Rīgā, Jelgavā, Daugavpilī, Liepājā un Strenčos, īpaši palīdzības sniegšanai bērniem – Ainažos un Rīgā.

SAEIMAS KANCELEJA

19-05-2015

Nr. 3/1409-12/15 Plkst. 13

40

6. Īpašs finansējums ārstu psihiatru un psihologu sagatavošanai psiholoģiskās un garīgās veselības aprūpei ārkārtas situācijās netiek piešķirts.
7. Priekšlikumu sagatavošana likumdošanas un normatīvās bāzes pilnveidei netika prasīta.

8. Atbilstoši Ārstniecības likuma 12.¹ pantam, ārstniecības atbalsta persona ir tiesīga iesaistīties veselības aprūpes procesa nodrošināšanā, ja tā ir reģistrēta ārstniecības atbalsta personu reģistrā. Savukārt Latvijas Republikas Ministru kabineta 24.02.2009. noteikumu Nr.192 „Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība” 5.punktā ir uzskaitītas specialitātes, kas ir iekļaujamas ārstniecības atbalsta personu reģistrā. Šajā sarakstā psihologi nav minēti. Līdz ar to ir diskutabls jautājums par psihologu iesaistīšanos ārstniecības procesā.

Atbalsta sniegšana cietušajiem masu katastrofā ietver 2 daļas – tūlītēja palīdzība (cietušajiem, kuri nonāc medicīnas iestādē) un psiholoģiska palīdzība.

Tūlītēju palīdzību nodrošina atbalsta sniegšanu koordinējoša organizācija. Tūlītēja palīdzība ietver: rūpes par cietušo pamata vajadzībām (apgērbis, dzeramais un pārtika, transports, medicīniskā palīdzība un tml.), informācijas sniegšanu par notiekošo atbilstošā veidā, tajā skaitā informējot par pieejamo psiholoģisko palīdzību.

Psiholoģisku palīdzību organizē atbalsta sniegšanu koordinējoša organizācija – apzina cietušos (tieši un pastarpināti cietušos), informē par psiholoģisko palīdzību un nodrošina tās pieejamību, organizē psiholoģisko palīdzību (telpas, laiku, speciālistus). Psiholoģisko palīdzību realizē īpaši apmācīti speciālisti darbam ar krīzes situācijām – individuāli vai grupā. Parasti psiholoģiska atbalsta grupas ar mērķi sniegt palīdzību akūtas stresa reakcijas pārvarēšanai tiek organizētas vienas līdz dažu dienu laikā pēc katastrofas, grupu vada divi speciālisti, grupā apvieno aptuveni 12 cietušos ar līdzīgu traumas pieredzi (tieši iesaistītie cietuši; aculiecinieki; palīdzības sniedzēji; cietušo tuvinieki un tml.), darbs ar grupu ilgst aptuveni 2 stundas. Grupas laikā cietušajiem tiek sniegta informācija par iespējamām psihotraumas sekām un konkrēta informācija, kur var saņemt individuālu psiholoģisko palīdzību vai psihiatra palīdzību turpmāko seku pārvarēšanai.

Parasti psiholoģiskā atbalsta grupas atbilstoši savai profesionālās darbības jomai vada krīzes speciālisti, kuri izgājuši apmācības un ikdienā strādā krīzes centros. Neviena psihologa darba pienākumos neietilpst gatavība sniegt palīdzību jebkurā diennakts laikā, šādu gatavību būtu nepieciešamas apmaksāt un tas būtu nesamērīgi dārgi. Piemērotākais veids būtu izveidot kompetentu speciālistu sarakstu, iespējams, uz sadarbības līguma pamata, tajā atrunājot sadarbības noteikumus, un uz šī līguma pamata būtu iespējams piesaistīt speciālistus nepieciešamības gadījumā.

Valdes priekšsēdētājs

Ķiece, 67080157
Iveta.kiece@rpnc.lv

Kišuro, 67080153
aigars.kisuro@rpnc.lv

J. Buģins

Laika zīmogs:
 19.05.2015.